

Doris Verlinde

Lees meer op pagina 4

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER - HOOFDREDACTEUR

Marc Boone
Mellestraat 294 - 8501 Heule
marcboonebp@gmail.com
0479 81 16 80

REDACTIERAAD

Bernard Decock, Dirk De Meester,
Gaby Moreels, Filiep Vande Wiele,
Lieven Vanhoutte

HUISFOTOGRAFEN

Filip D'Heedene en Yvan Herreman.

VORMGEVING

www.GrafiekGroep.be

ABONNEREN

Lid worden van een aangesloten
vereniging/VC

KOPIJ

Reacties of artikels kunnen doorgestuurd worden naar de
hoofdredacteur. De teksten moeten wel de naam en het
adres van de inzender vermelden. Alle artikels vallen onder
de uitsluitende verantwoordelijkheid van de auteur. Foto's
en illustraties in afzonderlijke bestanden meesturen.

LIMIETDATUM VOOR KOPIJ

is de redactievergadering in Mozaïek
Overleiestraat 15A Kortrijk telkens op zaterdag
om 10 uur
volgende vergaderingen op:
31 maart - 26 mei 2018

Inhoud

Redactioneel	3
Doris Verlinde	4
Zoeklicht sprak met Lucien Bollaert	6
Activiteiten uit de regio: de Mozaïek	9
Kalender	12
Wat had je gedacht: Amorele terreur	14
Het nieuwe proletariaat.	16
Boekbespreking: andersen	17
Activiteiten uit de regio: De Bezatse	18
Activiteiten uit de regio: Poincaré	20
Scheiding tussen kerk en staat	22

Vrijzinnige Centra uit de buurt

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be

VC Poincaré

Stormestraat 131/20
8790 Waregem
056 44 74 97
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
(permanentie op woensdag,
donderdag en vrijdag)

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
www.vcdegeus.be
Zondag van 10u tot 13u
elke donderdag om 19u
PingPong

De Bezatse

Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
www.debezatse.be
vcdebezatse@gmail.com

OVM-Avelgem

Achterhoek 17
8581 Waarmaarde
info@ovm-avelgem.be
www.ovm-avelgem.be

Redactioneel

Marc Boone

Dag beste zoeklichtlezer,

De zes donkere weken rond de jaarwisseling zijn wat uitgerokken geweest en hebben wat langer geregeerd deze winter. Hopelijk priemt de zon al de huiskamers binnen als dit nummer in de brievenbus belandt. In deze donkere periode ontviel ons Doris Verlinde, onze vrijgevochten voorvechtster van een breed gedragen volks humanisme. Voor het leven echt doorgaat na dit groot verlies starten we dit nummer met een eerbetoon aan haar. Pas na het afscheid van deze straffe madam nemen we de draad weer op en vullen ons tweemaandelijks tijdschrift met een weerspiegeling van wat de vrijzinnige gemeenschap de komende maanden te bieden heeft.

We hebben het onder andere over Johnny Halliday, en wat voor een kleine stap het is van het variété-chanson naar het kasteel van Lateranen, waar Pausen hebben geregeerd. We volgen de evolutie van het proletariaat en moeten erkennen dat we het niet meer hebben over de in lompen geklede werkmens, maar over de 'dividuen' van de sociale media. Trage suikers en andere door de media opgelegde voedingsnormen passeren de revue evenals wat je dan wel en niet mag dragen deze zomer tijdens je zelf opgelegde joggingronde. En Lucien Bollaert wordt naar uw huiskamer gecatapulteerd met zijn eigen invulling van de vrijzinnigheid.

Ondertussen kijkt u al uit naar het lentefeesten voor onze zes- en twaalfjarigen. Laat niet na van ons op de hoogte te houden van uw activiteiten daaromtrent. Gastredacteurs die iets te vertellen hebben over hun ervaringen als feesteling zijn altijd welkom. Ons mei nummer zal gewoontegetrouw weer in teken staan van deze jaarlijks terugkomende traditie. En mocht u al eens niet weten waar naartoe, nu de avonden lengen, raadpleeg dan onze midden pagina-kalender. Er is altijd wel een vrijzinnig centrum dat zijn deuren opent voor een ontspannende, en of leerrijke activiteit.

Veel Leesplezier.

Marc Boone

't was een straffe madam

Doris Verlinde

Geboren te Kortrijk op 10 augustus 1952

Overleden te Kortrijk op 5 januari 2018,

Trouw aan haar filosofische overtuiging,

Medeoprichtster Vrijzinnig Centrum Mozaïek

Secretaris Humanistisch Verbond Kortrijk

Coördinator Plantjesactie Kom op tegen Kanker Kortrijk

Eind januari 2014 werd bij Doris een agressieve kanker vastgesteld. Dit was het startsein voor haar moedige strijd tegen haar ziekte. Zo rond half oktober 2017 kreeg ze van haar oncoloog te horen dat de vooruitzichten echt niet goed waren. Toen ze besepte dat haar dagen geteld waren, weigerde beslissen ze samen verdere zware behandelingen die haar alleen maar zieker zouden maken te stoppen en begon ze na te denken over haar definitieve afscheid. De volgende weken ging haar gezondheidstoestand snel achteruit. Ze werd een paar keer in de kliniek opgenomen en haar behandeling beperkte zich weldra tot pijnbestrijding en het verhogen van haar comfort. De laatste week van december vroeg Doris zelf om in het ziekenhuis opgenomen te worden en Filiep is de laatste dagen niet meer van haar zijde geweest. "Onze beide dochters waren de laatste dagen ook bij ons in het ziekenhuis," vertrouwde hij mij toe, "zo hebben wij samen op een mooie en serene manier afscheid kunnen nemen van hun mama en dit kunnen beleven." Doris heeft in alle intimiteit afscheid genomen van haar familie. Op de afscheidsplichtigheid vrijdag 12 januari in Mozaïek weerklonk muziek en poëzie, in een regie van Doris.

Wie was Doris?

Doris Verlinde werd geboren te Kortrijk op 10 augustus 1952. Zij was de dochter van Lucien Verlinde en José Ego. Zij liep school in Kortrijk. Toen ze 18 werd, leerde ze Filiep

Vande Wiele kennen (1970). Hun verkering duurde een vijf jaar en zij trouwden op 11 januari 1975.

Doris en Filiep kregen samen drie dochters. Hun eerste dochtertje werd jammer genoeg doodgeboren (29 juni 1976). Jill werd geboren in 1977 en drie jaar later zag Daphne het levenslicht.

De kinderen werden groot en gingen hun eigen weg.

Jill, de oudste dochter, leerde Maurizio kennen. Zij trouwden en vestigden zich in Italië in de buurt van Genua. Zij hebben één dochtertje, Bianca (3,5)

Daphne is getrouwd met Steven. Zij wonen in Kuurne en hebben drie kinderen: Lena (14), Emma (11) en Thorsten (4).

Loopbaan

Zij begon te werken in het bedrijf MEWAF, een producent van metalen kantoormeubelen. Kort nadien werd zij bediende bij de stad Kortrijk. Na haar benoeming als ambtenaar bij de stad Kortrijk, heeft ze heel verschillende functies vervuld, onder andere in de Bibliotheek, op de Sportdienst, op de Dienst Financiën en op de dienst Leefmilieu.

Daarna heeft haar carrière een totaal andere wending genomen. Samen met Filiep heeft ze een 9-tal jaren een zelfstandige groenten- en fruitwinkel met een rijke kaasafdeling uitgebaat in de Leiestraat. Jaarlijks konden de foorkramers bestellen in een mobiele groenten-fruit en kaaswinkel. Na haar leven als kruidenier is ze terug-

Mama

Het typeerde mama een doorzetter en een vechter te zijn in alles wat ze deed. Als een stier op een rode lap ging ze met volle overtuiging op haar doel af. Vond ze haar eigen kennis en ervaringen niet voldoende, dan schoolde ze zich bij. Zowel voor familie en vrienden als voor het goede doel ging ze door het vuur. Of het nu een leuke uitdaging was of een moeilijk te bewandelen pad, speelde geen rol. Haar gedrevenheid bleef hetzelfde. Respect voor anderen en ook voor zichzelf. Had ik maar wat meer van die kracht en zelfvertrouwen.

Daphne

gekeerd naar de ambtenarij. In opdracht van Schepen Philip Philippe De Coene heeft zij in Kortrijk de dienst 'Rap en Rein' helpen vormgeven. Deze dienst is daarna uitgegroeid tot de '1777', het algemeen meldpunt en eerste aanspreekpunt voor de burger bij de stadsadministratie.

Vrijzinnig ontmoetingscentrum Mozaïek

Doris en Filiep zijn hun hele leven overtuigd vrijzinnig geweest. Doris' inzet voor de vrijzinnige gedachte en voor de uitbouw van de georganiseerde vrijzinnigheid in Kortrijk was een belangrijk element in haar leven. Haar overtuiging kwam niet alleen tot uiting in haar dagelijks leven, maar ook in haar vrijwilligerswerk.

Toen het eerste VOC (Vrijzinnig Ontmoetings Centrum) in Kortrijk zijn deuren opende, werd zij de 2de voorzitter, een

Bij dit afscheid zijn we Doris niet kwijt.
Ze blijft voelbaar in onze handen, onze vingers, onze lippen.
We blijven ze aanraken met ons hart, ons verstand, onze ogen.
Ze wentelt in ons lichaam en voedt ons met ontembare energie.
We horen de roep van haar stem.
Bij dit afscheid zijn we Doris niet kwijt.

(Paul Houwen)

Wie Doris wil eren kan een gift doen voor 'Kom op tegen Kanker' op het nummer BE03 4886 6666 6684 met in de mededeling '140-169-041 gift Doris Verlinde'

functie die zij meer dan 20 jaar zou blijven uitoefenen.

In die functie heeft zij samen met anderen uit de provincie de 'Westvlaamse Koepel' opgericht, een samenwerkingsverband tussen 11 vrijzinnige centra.

Zij was ook actief in de landelijke Federatie van Vrijzinnige Centra. Daar werd de erkenning van de Vrijzinnige Centra als centra voor morele dienstverlening afgedwongen na een heroïsche strijd met de UWV (De Unie van Vrijzinnige Verenigingen). Het VOC aan de Bruggestraat werd te klein en voldeed niet aan de behoeften van de vrijzinnige organisaties van Kortrijk. Samen met enkele andere bestuursleden begon Doris op het einde van de jaren 1990 uit te kijken naar een nieuw en geschikt pand voor de Kortrijkse vrijzinnigen. Dit resulteerde in de oprichting van VC Mozaïek, dat officieel werd ingehuldigd op 6 oktober 2002. Mozaïek is een open huis geworden, waar ieder welkom is en waar de vrijzinnige gedachte uitgedragen wordt. Velen hebben aan de realisatie en het welslagen van dat project meegewerkt, maar Doris en Filiep hebben van Mozaïek hun levenswerk gemaakt.

Kom op tegen Kanker

Toen zo'n 23 jaar geleden de plantjesactie van „Kom op tegen Kanker“ werd opgestart, een landelijke actie met Cathy Lindekens van de VRT als BV, pikten de Kortrijkse vrijzinnigen daar onmiddellijk op in. Sedert 23 jaar is Kortrijk de grootste plantjesverkoper van Vlaanderen.

Doris' engagement voor 'Kom op tegen kanker' was bijzonder groot. Zij maakte zelfs een viertal jaren deel uit van de Nationale Stuurgroep, het orgaan dat de fondsenwerving van Kom op tegen Kanker coördineert.

Loge "De Wenteltrap"

Wie zijn hele leven opkomt voor de vrijheid

van gedachte en voor het vrij onderzoek, niet alleen als levensbeschouwing maar als een voortdurend engagement, komt vroeg of laat in contact met de vrijmetse-larij. Eind 1999 werd Doris lid van de achtbare Loge „Klimop“ van le Droit Humain, de gemengde vrijmetse-larij in Kortrijk. Enkele jaren later heeft zij gekozen voor een werkplaats aan zee "De Wenteltrap".

Doris schreef zelf een lijstje met de belangrijkste vrijzinnige 'wapenfeiten' waar ze met fierheid op terugkeek.

- De voorzitter van het Vrijzinnig Ontmoetingscentrum kwam op de prominente lijst van de stad Kortrijk, op dezelfde hoogte als de deken van Kortrijk, zodat de Kortrijkse vrijzinnigen bij elke officiële gelegenheid vertegenwoordigd zijn.

- Bij officiële 'Te Deum'-vieringen leidde ze de actie "buiten blijven staan", als protest tegen het koppelen van religieuze ceremonies aan burgerlijke plechtigheden.

- Bij de officiële opening van de nieuwe begraafplaats voerde zij samen met HV Kortrijk een spectaculaire actie "neutraliteit" en haalde zelfs het journaal op de VRT. De grote fakkelvlag achter het kruis zat daar voor iets tussen.

- De onttopingsactie die ze organiseerde met HV Kortrijk in Mozaïek was de grootste actie in Vlaanderen en ze haalde de nationale en Nederlandse pers.

- Doris was betrokken bij de vraag naar een neutrale "Stille Ruimte" in AZ Groninge. Die ruimte is er ondertussen ook gekomen.

Voor Doris was solidariteit met de minderbedeelden in onze maatschappij belangrijk. Goed doen voor haar medemensen is altijd

De afbeelding van een naar boven draaiende wenteltrap trap, het symbool van onze loge, is voor ons het zinnebeeld van onze nooit aflatende opdracht om te blijven zoeken naar de waarheid en het licht. Jouw taak is volbracht, maar je afreis naar het eeuwige oosten, luidt voor ons een nieuw begin in.

De fakkel met het licht dat jij droeg moet aan anderen doorgegeven worden. Het is nu onze opdracht onze dierbaarste herinneringen aan jou heel diep in ons hart te koesteren.

En wij zullen jouw inspirerende ideeën, jouw inspirerende acties ten behoeve van je medemensen als voorbeeld blijven nemen in ons dagdagelijkse handelen.

Get. De voorzittend Meester.

de hoeksteen van haar inzet geweest.

- Toen Mozaïek in oktober 2002 zijn deuren opende, werd in december van dat jaar een warme maaltijd en een geschenk aangeboden aan de 4de wereldmensen van de wijk. Op die manier werd de kille winter met menselijke warmte doorbroken, in de geest van wat Coluche in Frankrijk deed met zijn "Resto's du coeur".

- Toen het stadspersoneel van Kortrijk nog maaltijdcheques op papier kreeg, ijverde Doris ervoor dat haar collega's een deel van die cheques in de maand december zouden afstaan aan de voedselbanken. Die actie heeft ook in veel andere gemeenten navolging gekend.

Zoeklicht sprak met
Lucien Bollaert

“ **De toekomst zal minder
bepaald worden door
technologische vooruitgang,
maar veeleer door empathie
en gezond verstand** ”

Een afspraak maken is niet eenvoudig. Lucien Bollaert reist de wereld rond voor gastseminaries met ministeries, gastprofessoraat aan universiteiten, werkgroepen over kwaliteitsnormen in het hoger onderwijs, lezingen en als bestuurslid van 3 internationale kwaliteitszorgagentschappen. Driemaal is scheepsrecht schrijft hij op mijn voorstellen en het lukt dan toch. We hebben het over zijn roots, zijn vredesactivisme en zijn passie voor moderne en hedendaagse klassieke muziek. Lees even mee....

Zoeklicht: Ben je een West-Vlaming?

Lucien Bollaert: Ik ben een geboren en getogen Gentenaar. Vanuit mijn slaapkamer, ik werd gedeeltelijk bij mijn stiefouders opgevoed, zag ik de afbraak van een volkse buurt en de opbouw van de Blandijnberg. Ik kaatste toen urenlang tegen de universiteitsmuur, tot een strenge mijnheer me dat kwam verbieden. Ik ontdekte 15 jaar later, dat die man pedel was aan de faculteit van Letteren en Wijsbegeerte. Wist ik veel dat ik aan diezelfde faculteit mijn eerste opleiding zou volgen.

In mijn jeugd was ik weg van het existentialisme van Sartre en het absurde theater van Beckett: het leven heeft an sich geen zin. Mijn conclusie was dat je dan zelf zin aan je leven moet geven. Ik schreef, regisseerde en speelde in een jongerengEZELSchap ontstaan uit een jeugdclub.

Ik werd studentenleider en de eerste verkozen student in de faculteitsraad. De keuzevakken die ik volgde waren een mengsel van filologie, literatuur- en kunstwetenschap, psychologie en sociologie. Jaren later leek ik wel voorbestemd het Vlaamse decreet over de flexibilisering van het hoger onderwijs

mee te schrijven. Mijn thesis handelde over de vraag in hoeverre creativiteit bepaald wordt door de maatschappelijke context waarin kunst ontstaat. Ik ben daar vandaag nog mee bezig: “ Kan kunst (mee)helpen de wereld (te) redden ? “ of in hoeverre is kunst een spiegel waarin je de huidige maatschappelijke verhoudingen ziet ?

Daarna trok ik naar de Berkeley Universiteit in de USA en Bell College in Cambridge. Het was het laatste jaar (1975) dat de Amerikanen nog in Vietnam zaten. Het heeft mijn inzet voor de vredesbeweging enkel maar aangescherpt.

Daarna heb ik twee seizoenen gewerkt als dramaturg in de theaterwereld, maar dat was niet vol te houden wegens mijn gezinsleven. Ik werd leraar Engels, eerst een jaartje aan het Atheneum in Oudenaarde, daarna in Waregem. Ook toen speelde ik als regisseur nog toneel met de leerlingen en organiseerde de eerste buitenlandse reizen. Zij hebben er waarschijnlijk minstens evenveel van opgestoken dan in het lessenuurtje. Sommigen van de leerling-spelers mag ik nu nog vrienden noemen, ook in Poincaré.

Zoeklicht: Je zette de stap naar het hoger onderwijs?

Lucien Bollaert: Ik werd in het toenmalige HIEPSO, nu Howest, eerst docent, daarna verantwoordelijk voor de internationalisering, vervolgens opleidingsdirecteur en uiteindelijk diensthoofd onderwijs, onderzoek, internationalisering en kwaliteitszorg. Naast de algemeen directeur en de directeur financiën, was ik toen het derde personeelslid in de algemene diensten van een fusiehogeschool met 5000 studenten. Toen reeds, in de jaren 2000-2005, was ik ook al sterk betrokken bij de ontwikkeling van de Europese kwaliteitsnormen in het hoger onderwijs en het beleid van “levenslang leren”. Als algemeen directeur zette ik vooral in op competentiegericht leren en opende een nieuwbouw voor de algemene diensten, die ondertussen aangegroeid waren tot een 20-tal medewerkers.

Tot op vandaag is de ontwikkeling van kwaliteit mijn belangrijkste onderwerp: via publicaties, gastcolleges aan verschillende universiteiten, begeleiden van doctoraatstudenten en begeleiding op maat in Vlaanderen en in een 10-tal andere landen, al dan niet via Europese projecten. Zo gaf ik vorige week nog een lezing aan de Europese ingenieurs-

vereniging te Leuven, waarbij ik hen uitlegde dat wetenschappelijke kennis weliswaar belangrijk is, maar dat onze toekomst meer en meer afhangt van het gezond verstand en de empathie. Dat is een citaat van de CEO van Google in Davos dit jaar trouwens. En die kan het weten...

Zoeklicht: Waarom is de kwaliteit van het onderwijs belangrijk?

Lucien Bollaert: Vooreerst is onderwijs belangrijk, niet alleen in economische termen, maar ook om je goed te voelen als mens. Ik ben een aanhanger van de emancipatorische definitie van "kwaliteit": kwaliteit is de toegevoegde waarde tussen input en output. Een meerwaarde. Dit gaat meer over de weg die wordt afgelegd dan over procedures, laat staan imago. Als een school kiest voor diversiteit en dezelfde resultaten bereikt als een school die daar niet voor kiest, dan is bij een gelijk eindresultaat m.i. de school met diversiteit kwaliteitsvoller. De student moet daarin als participant betrokken worden bij zijn of haar eigen leerproces. Het gaat ook over de cultuur, de passie en het enthousiasme waarmee onderwijs wordt beleefd. Ik geloof sterk in de wetenschap vanuit mijn verlich-

tingsovertuiging, de ratio. Maar de emotie is even belangrijk. Opvoeding is breed: het is niet alleen de school, maar ook de ouders, de vereniging, de relatie met elkaar en de wereld. Ik ben altijd een groot voorstander geweest van extra-muros activiteiten

Zoeklicht: Jouw andere passies: muziek en toneel?

Lucien Bollaert: Mijn thesis handelde onder meer over Bertold Brecht en ik werkte mee aan een boek over strijd-toneel. Mijn promotie naar het hoger onderwijs trok echter voor de tweede keer een streep onder mijn toneelpraktijk. Op een dag vroeg men mij om in het Cultuurcentrum De Schakel te Waremme boeiende klassieke muziek te programmeren en in te leiden. Twintig jaar later doe ik dit nog en geef ik lezingen over dit thema. Samen met o.a. het Amerikaanse MIT, een technologische topuniversiteit, zoeken wij in een denkgroep uit wat de toekomst is van het hoger onderwijs op wereldvlak. Ook daar zien we dat de toekomst van de mens niet zozeer in de ontwikkeling van de technologie ligt, maar in de bijdrage van de mens en die vernieuwing komt daar waar verschillende onderzoeks-domeinen samen komen.

Zoeklicht: Hoe sta je in het leven?

Lucien Bollaert: Ik ben vrijzinnig, maar de zin van mijn leven is die wereld indien mogelijk een klein beetje te kunnen verbeteren. Misschien naïef en optimistisch, maar we mogen ons niet tegen elkaar laten opzetten. Veel van wat verkeerd loopt, komt door de mens. Wij moeten leren delen met elkaar en ook met de natuur. Wij zijn immers voor 92% primate. We hebben dus respect voor de natuur nodig. Zoals in het boek van Vermeersch, "De ogen van de Panda", waarin hij de centrale plaats van de mens vanaf de renaissance verschuift naar de mens in zijn ruime omgeving. Verder zijn mijn basiswaarden: eerlijkheid, authenticiteit, creativiteit en basisdemocratie. Dat betekent ook economische en financiële democratie en dus herverdeling. Sommigen zouden het eco-socialisme noemen. En natuurlijk is een van de belangrijkste zaken de emotie, de liefde. Dit in tegenstelling tot diegenen die opnieuw een oorlog met kernwapens willen ontketenen. Daarom blijf ik actief in de vredesbeweging, want de wereld is er niet op verbeterd.

KAN HET WAT ZACHTER?

OVER LAWAAI & GEZONDHEID.

DINSDAG 6 MAART

Wetenschapscafés brengen wetenschap tussen pot en pint. Maatschappelijk relevant, actueel of fascinerend. Voor iedereen met een gezonde dorst naar kennis!

Geen aula, geen monoloog, geen overdonderende presentaties, geen klassiek debat, geen academische sfeer maar wel wetenschappers, verbonden aan de Associatie Universiteit Gent, die gemoedelijk vertellen over hun werk en hun passie. Zowel harde als zachte wetenschappen komen aan bod.

De moderator van dienst biedt het publiek ruimschoots de kans om vragen te stellen. Als je ze liever niet luidop stelt, schrijf je jouw vraag op een bierkaartje en speel je dit door...

Deze keer gaat het over lawaai en gezondheid.

Hoe gevaarlijk is geluidsoverlast? Welke zijn de voornaamste gezondheidsproblemen?

Kunnen we 'wennen' aan het lawaai van een autosnelweg, spoorlijn, of windmolen naast de deur?

Waar is het nog stil in onze 24-uurs maatschappij? In hoeverre hebben wij (en onze hersenen) nood aan stilte? En hoe reageren we op totale stilte?

Waar eindigt 'geluid' en begint 'lawaai'? Welke geluiden bezorgen ons meest stress?

Hoe gebeurt onderzoek naar lawaai-overlast? Wat is urban sound planning? En wat doen sound designers?

Onze gasten zijn:

Dick Botteldooren: hoogleraar akoestiek aan de Universiteit Gent. Hij leidt de Acoustics Research groep en geeft een breed scala aan lessen rond geluid en computationele methoden. Dick Botteldooren doet onderzoek rond akoestische modellering, noise modelling, computationele intelligentie, het modelleren van de perceptie van omgevingsgeluid, de gezondheidseffecten van geluid, biomonitoring, urban sound planning, soundscapes, etc... Op basis van zijn ervaring is hij ook advi-

seur van nationale en internationale gezondheidsraden beleid-smakers.

Dirk Avonts: gastprofessor aan de Universiteit Gent en verbonden aan de faculteit geneeskunde, vakgroep huisarts-geneeskunde. Hij zetelt ook in de OCMW-raad van de stad Antwerpen. Sinds meer dan 10 jaar heeft hij een speciale interesse voor de impact van verkeer op de gezondheid, en werkt hij als geëngageerd vrijwilliger bij de actiegroep Ademloos. Dirk Avonts coördineerde en superviseerde ook de Ringlandstudie over de invloed van een overkapping van de Ring in Antwerpen op de gezondheid van de omwonenden.

Tina De Gendt (moderator): is freelance journalist en historica. Ze schrijft ondermeer voor Psychologies, was coördinator van de wetenschapsbijlage van De Morgen en werkte mee aan uiteenlopende publicaties omtrent mentale en sociale gezondheid. Voor het november-nummer van Psychologies schreef ze het dossier over burn-out.

Start: 19u45

Locatie: Mozaïekcafé, Overleiestraat 15a, Kortrijk

Inschrijven? Niet nodig! Gratis toegang, iedereen welkom!

Het wetenschapscafé is een initiatief van de cel wetenschapscommunicatie van de Associatie Universiteit Gent, en wordt ondersteund binnen het Actieplan Wetenschapscommunicatie van de Vlaamse overheid.

VC Mozaïek vzw en Vormingplus M&Z West-Vlaanderen zijn medeorganisator voor de Kortrijkse wetenschapscafés.

NIP TEST: OVER (DE GRENZEN VAN) PERSOONLIJKE VRIJHEID EN MEDISCHE VOORUITGANG.

VRIJSPRAAK VOORJAAR 2018

PROF. DR. IGNAAS DEVISCH – UGENT

MAANDAG 12 FEBRUARI

De NIP-test is een niet-invasieve prenatale test waarmee onder andere aandoeningen zoals trisomie 21 (Down Syndroom) kan worden opgespoord. De test biedt verschillende klinische voordelen, zo kan ze vroeg in de zwangerschap uitgevoerd worden en is de kans op een miskraam kleiner in vergelijking met andere prenatale testen.

De NIPT en het maatschappelijke debat errond illustreert hoe technologische vooruitgang ons confronteert met nieuwe verantwoordelijkheden en ethische vraagstukken. Aangezien het testresultaat een kansberekening is, hoe moeten we deze kans interpreteren? Kunnen toekomstige ouders autonoom beslissen hoe ze handelen naargelang een bepaald testresultaat? Willen we alle imperfecties de wereld uit indien we daar de mogelijkheid toe hebben?

Medisch filosoof Ignaas Devisch ontrafelt deze vragen en begeeft zich zo op het veld van de impact van technologie op ons mensbeeld en onze waarden en normen.

Tijd: 19u30 – 21u30

Locatie: Vormingplus, Wandelweg 11, KORTRIJK

Prijs: € 10

Meer info en inschrijven: www.vormingpluzmzw.be
056-260600

Organisatie: Vormingplus Midden en Zuid West-Vlaanderen,
Vrijzinnig Centrum Mozaïek

Klassiek concert

Aanvang 20 u
Leden 10 euro
Niet-leden 15 euro
Locatie: WOC Poincaré Waregem, Stormestraat 131

Mogelijkheid tot gift te storten op
BE 01 0731 1419 2676

UPV VOORJAAR 2018

DINSDAG 13 MAART

RAAKPUNTEN TUSSEN VRIJZINNIGHEID EN ISLAM

PROF. DR. EM. HUGO ANTONISSEN
onderzoeksgroep Nabije Oosten Studies,
KULeuven

Op zoek naar mogelijke raakpunten tussen vrijzinnigheid en islam worden thema's als vrij onderzoek, evolutieleer, verdraagzaamheid en positie van de vrouw overlopen. Het concept van de evolutie komt reeds voor in de encyclopedie van de Broeders van het zuivere leven uit Basra. 'Ibn Khaldoen (1332 - 1406) verbindt het principe van de evolutie met het menselijk vermogen, om zoals de engelen, de boodschap van God volledig te doorgronden. Verdraagzaamheid en positie van de vrouw spelen een belangrijke rol in het denken van de Soedanese theoloog en politicus, Mahmoed Taha (1909 - 1985), opgehangen wegens opruiing.

DINSDAG 10 APRIL

ANTIBIOTICA, ENKEL ALS HET MOET
ANN VERSPORTEN

wetenschappelijk medewerker, Universiteit
Antwerpen

Onoordeelkundig gebruik van antibiotica maakt bacteriën resistent. Wat betekent dit? We moeten antibiotica beter, en vooral minder vaak gebruiken. Hoe doen we dit en hoe kan U helpen? Deze gespecialiseerde en toegankelijke lezing helpt u en uw omgeving er voor te zorgen dat antibiotica nog werken als we ze echt nodig hebben. Welkom!

Aanvang: 14u30
Inkom: 3euro

Locatie:
Vrijzinnig Centrum Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk

i.s.m. Vorming Plus Midden- en Zuid-West-Vlaanderen

COMEDY TRACK ON TOUR

DINSDAG 20 MAART

DE LAATSTE VAN DIT SEIZOEN, MAAR WEL
EEN LACHWEKKEND PLEZANTE!

MET JOOST VAN HYFTE EN TOM BIBO

Joost van Hyfte is een is een Vlaamse stand-upcomedian. Hij studeerde aan de gerenommeerde Hotelschool Ter Duinen in Koksijde. Via de Belgische Improvisatie Liga kreeg de smaak van het podium te pakken. Na een workshop bij Nigel Williams werd hij comedian.

Hij won de 123 Comedy Cup in 2006, bereikte ook de finale van Humo's Comedy Cup en was ten slotte een opgemerkte deelnemer in de talentenjacht Comedy Casino Cup op canvas. Momenteel is hij, na meer dan 15 jaar restauranthouder uitsluitend professioneel met comedy bezig. Hij behoorde tot de creatieve denktank van Zonde van de zendtijd en werkt ook geregeld als publiekopwarmer voor talrijke tv-programma's, zoals 'Extra Time', 'De Slimste Mens', 'De klas van Frieda', 'De Laatste Show', 'De jaren stillekes' en 'De Kazakkendraaiers'. Hij schrijft op regelmatige basis een grappige culinaire rubriek in het maandblad 'Ché'.

Tom Bibo is niet van de minste en een Multi-getalenteerd podiumkunstenaar! Genoot zijn opleiding bij Cirque du Soleil en heeft wereldwijd getoerd tot Las Vegas en Shanghai. Naast goochelaar, illusionist is hij tevens een improvisatie- en TV acteur en zet nu ook stappen richting stand up comedy!

Start: 20u15

Locatie: VC Mozaïek

Prijs: €10.00 - €8.00 (-26 jaar) - €6.00 (Red. Kortrijk Studentenstad)

Organisatie: Schouwburg Kortrijk

De ticketverkoop wordt georganiseerd door UIT in Kortrijk:
Schouwburgplein 14, 8500 Kortrijk

056 23 98 55

<http://schouwburgkortrijk.be>

ORGANISATIE

TIJDSTIP

ACTIVITEIT

PLAATS

Activiteitenkalender

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
	MAART		
HV KORTRIJK	DONDERDAG 01/03/2018 OM 19.30 U	Samenspraak	Mozaïek
ANTIPODE	VRIDAG 02/03/2018 OM 19.00 U	Reiscafé: Georgië met Jos Teeuwen	Mozaïek
DE BEZATSE	VRIDAG 02/03/2018	Hujo filopubs. Jongeren filosoferen en discussiëren over diverse thema's	De Bezatse
DE GEUS	ZATERDAG 03/03/2018 OM 19.00 U	Algemene ledenvergadering . Graag inschrijven	De Geus
KK DE GEUS	ZONDAG 04/03/2018 OM 10.45 U	Opening Tentoonstelling: Mil Crabbé met schilderingen	De Geus
MOZAÏEK, HOWEST, FORMING+	DINSDAG 06/03/2018 OM 19.45 U	Wetenschapscafé: 'Kan het wat zachter?' over lawaai en gezondheid	Mozaïek
POINCARÉ	DONDERDAG 08/03/2018 OM 20.00 U	Cyclus "Hedendaagse filosofie": Stefaan Van Brabandt: 'het voordeel van de twijfel'	Poincaré
DE GEUS	WE 9-11/03/2018	Jaarlijkse kaarting voor het goede doel	De Geus
MOZAÏEK, UPV, FORMING+	DINSDAG 13/03/2018 OM 14.00 U	Dinsdaglezing: 'raakpunten tussen vrijzinnigheid en Islam' door Hugo Antonissen	Mozaïek
AVF WAREGEM	ZONDAG 18/03/2018 OM 10.30 U	Lente decoratie: werken met gips, kaarsen en raffia	Poincaré
MOZAÏEK – MC TRACK	DINSDAG 20/03/2018 OM 20.15 U	ComedyTrack on Tour: Joost van Hyfte en Tom Bibo	Mozaïek
UPV WAREGEM	DONDERDAG 22/03/2018 OM 14.30 U	"stress in moderne tijden; wat doen we met ons lichaam", door prof dr Els Clays	Cc de schakel
AVK KORTRIJK	DONDERDAG 22/03/2018 OM 19.00 U	Voordracht: '1848 Risquons Tout' door Gita Deneckere (UG)	Mozaïek
JUMP WAREGEM	VRIDAG 23/03/2018 OM 20.00 U	JUMP out loud	Poincaré
ORGANISATIECOMITÉ	ZATERDAG 24/03/2018 OM 10.00 U	Lentefeest	Stadsschouwburg Kortrijk
AVF WAREGEM	ZATERDAG 24/03/2018 OM 20.00 U	Benefietconcert met Bernard Baert en Saskia Versprille ten voordele van Koester	Poincaré
MOZAÏEK	DONDERDAG 29/03/2018 OM 19.00 U	Jazz-avond met de Superior Dance Band: Witte Donderdagconcert	Mozaïek
MC TRACK, SCHOUWBURG KORTRIJK	DINSDAG 20/03/2018 OM 20.15 U	ComedyTrack on Tour: Joost van Hyfte & Tom Bibo	Mozaïek
	APRIL		
ANTIPODE	VRIDAG 06/04/2018	Reiscafé: Ijsland - fotoclub Groeninghe	Mozaïek
UPV, MOZAÏEK, FORMING+	DINSDAG 10/04/2018 OM 14.00 U	Dinsdaglezing: "Antibiotica, enkel als het moet" door Ann Versporten	Mozaïek
POINCARÉ	DONDERDAG 19/04/2018 OM 20.00 U	Cyclus "Hedendaagse filosofie": Eric Corijn: 'Kan de stad de wereld redden ?'	CC de Schakel
DE BEZATSE	DONDERDAG 19/04/2018 OM 19.30 U	Voordracht door Petra Desutter over haar transitie en haar genderverhaal	De Bezatse
OVVM AVELGEM	WE 20-21/04/2018	Zedenleerweekend voor de leerlingen zedenleer uit de basisschool De Toekomst	De Fiertel, Ronse
HV KORTRIJK	ZONDAG 22/04/2018 OM 11.00 U	"en de 7e dag is er het woord": Linda Denys over Pablo Casals, een (kei)kop van een muzikant	Mozaïek
AVF WAREGEM	ZONDAG 22/04/2018 OM 10.30 U	Schilderen met waterverf (Mandala)	Poincaré
AVK KORTRIJK	DONDERDAG 26/04/2018 OM 19.30 U	Voordracht: 'Art Nouveau en socialisme' door Jos Vanderbreenen	Mozaïek
POLYFINARIO	VRIDAG 27/04/2018 OM 18.00 U	Après-Holland	Mozaïek

Wat had je gedacht?

Amorele terreur

Veel mensen, waartoe ik tot mijn spijt ook vaak sommige vrijzinnigen moet rekenen, hebben de onbedwingbare neiging om, op grond van een aantal leefregels en gewoonten waarnaar ze hun leven pogen te richten, aan anderen die leefregels te willen opdringen. Ze verheffen die dan tot universele morele principes, dat klinkt natuurlijk beter. Merkwaardig genoeg treedt dat verschijnsel niet alleen op als het om, ik zeg maar wat, geweld of seksualiteit of uitbuiting of politiek fatsoen gaat, maar ook waar het de gezondheid van anderen en meer in het bijzonder hun voeding betreft..

Onlangs was het eerste onderwerp op het ochtendnieuws van Radio 1 waarlijk wereldschokkend: de productie van *foie gras* zou in Frankrijk met dertig procent gedaald zijn, in het Zuid-Westen zelfs met de helft. De oorzaak zouden de recente verplichte massaslachtingen, in het nieuws *euthanasiëring* genoemd, van ganzen en eenden zijn en de even verplichte opklopping van dat pluimgedierte. Onnodig te zeggen dat -de eindejaarsfeesten naderden- de prijs navenant en zelfs meer dan evenredig zou stijgen. Dit belangwekkende nieuwsitem deed me denken aan de heilige oorlog die onder meer Gaia voor het verbieden van deze delicatessen voert, tot in het absurde toe, namelijk het propgeren van een totaal kunstmatige, dus onnatuurlijke, en smaakloze vette hap die *faux gras* heet, hoe verzinnen ze het?

De gehele controverse over dit onderwerp roept bij mij niet zozeer vragen op over het al dan niet moreel verantwoord zijn van de kweekmethode van dit gevogeltegerecht, maar wel over de hoger genoemde neiging bij het weldenkende deel van de bevolking om zich in naam van hun eigen gedragscodes te bemoeien met de manier waarop andere mensen hun leven leiden. Dit wordt niet zelden vertaald in politieke doelstellingen, die ze het liefst dwingend aan iedereen willen opleggen. Het is de bekende politieke correctheid, die woedt in de media, het verenigingsleven, het onderwijs en de partijpolitiek. In dit

bestek beperk ik me tot de drang om allerlei aansporingen over onze gezondheid op ons af te vuren. Daarbij moet me van het hart dat de talloze vluchtelingen waarvan sprake in het vorige nummer, zich ongetwijfeld niet bewust zijn van die luxeproblemen, en beslist al blij zijn als ze een bed en een dak en wat maagvulling hebben. En zelfs als ze er weet van zouden hebben, even smalend hun schouders zouden ophalen, mochten ze daar nog de moed toe hebben.

Zo zijn daar de bevelschriften in de tijdschriften, kranten en audiovisuele media omtrent wat we moeten eten om gezond te blijven. Vezels, omega 3 en omega 4, trage suikers, sojamelk, sojakaas, quinoa, Japans zeewier, groene thee, kefir, het kan van niet ver genoeg komen om supergoed te zijn. Boter is al jaren slecht, olijfolie is beter, maar je van het is arganolie, die is duur en komt van nog verder dan de olijfolie, maar let wel, de boter is weer in opmars, want al die verharde vetten in "gezonde" margarines zijn ook het ware manna niet. Dat spelt een schrale variant van tarwe is, dat quinoa tot voor kort in Europa enkel als vogelvoer werd gebruikt, dat soja verschrikkelijk veel meststof, water en grond verslindt, mag niet hinderen. Dat veel heilzame vette vis vol vervuiling zit en die cumulatief opstapelt, wie maalt daarom? Anderzijds word je met de vinger gewezen omdat je graag varkensworst eet, wit brood eet, koffie drinkt -tenzij die uit de wereldwinkel komt natuurlijk-, dagelijks alcohol drinkt, van biefstuk friet houdt en van roomsauzen die door kokosmelksauzen moeten worden vervangen, van taarten vol suiker en chocola en zo nog wat dingen die tot voor kort heel gewoon waren. Dan heb ik het nog niet over de zelfverklaarde deskundigen à la Pascale Naessens, die in hun rijk geïllustreerde boekwerken nu eens aardappelen, dan weer granen, dan weer fruit of nog subtieler fruit na granen of net omgekeerd met hel en verdoemenis bedreigen. Kunnen al die raadgevende of bestraffende individuen de mensen dan echt niet met rust laten? Of is de druk van de voedingscommercie werkelijk te sterk?

Een andere gezondheidsbranche betreft de bewegingsdwang. Nu is het duidelijk dat een mens ook als hij ouder wordt geregeld moet wandelen, fietsen, tuinieren, de hond uitlaten en wat dies meer zij. Maar ook op dat vlak heeft de commercie en de gezondheidslobby bloed, of liever geld geroken. Bewegen wordt vertaald in fitnesssen, linedancen, langeafstandsfietsen, bergwandelen, skivakantie nemen en wat weet ik verder nog allemaal. Hoeft het gezegd dat dit de juiste kledij, het juiste materiaal en de juiste verblijfplaatsen veronderstelt? Terwijl de meerwaarde qua gezondheidseffect vaak kan betwijfeld worden. Mijn kinesitherapeut wrijft zich elk jaar opnieuw in de handen als hij denkt aan de talloze gebroken armen en benen die hij weer zal moeten revalideren in het begin van het jaar. Een van mijn dokters - ik heb er een hele rist- vindt zelfs dat de gevolgen van langeafstandslopen voor pezen en gewrichten op termijn nefast zijn. Maar de goeroes en de reclame blijven maar aandringen. De psychische effecten van bijvoorbeeld duursporten, het zogenaamde overschrijden van de eigen limieten, krijgt veel aandacht en zou een heilzame drug zijn. *Qué?* Iedereen amuseert zich zoals hij of zij dat zelf wil, maar op mijn leeftijd volstaat een wandeling op de zeedijk of in en stukje bos dat nog over is en verder geef ik er de voorkeur aan dat ze mijn kop stil laten, soms heeft een mens een grof woord nodig.

Dat opzoeken van de eigen grenzen brengt me bij de volgende gezondheidsdwang: de geestelijke gezondheid. Blijkbaar loeren depressies, zelfmoordneigingen en andere doodsverlangens, zelfverminking, ja zelfs dementie, psychosen voortdurend en dagelijks om de hoek als we niet opletten. We moeten vrolijk zijn, onze geest verzetten, kruiswoordraadsels en sudoku's oplossen, deelnemen aan gespreksgroepen of we verzinken in neerslachtigheid en kommer en kwel. Ook het volgen van cursussen oosterse filosofie, aromatherapie en, er valt niet aan te ontkomen, het streven naar mindfulness zijn levensnoodzakelijke maatregelen. Niet langer is er sprake

van een deugddoend glas en een luie stoel na een lange dag werken of van wat rustig keuvelen met andere oudjes na een druk arbeidsleven. Neen, oud worden en oud zijn is volstrekt uit den boze. Je moet volksdansen met de senioren, met je verzwakkende ogen een cursus fotografie aanvaren, op reis gaan naar plaatsen die je onverschillig laten en vermijden dat je naasten zich zorgen maken over je poging om rustig te leven in je eigen hoek, want daar worden zij op hun beurt weer nerveus van. Zelfs kinderen ontsnappen niet aan deze dwang, ik hoorde daarnet op de radio dat psychiaters een grootscheeps onderzoek gaan verrichten naar de mate waarin twaalf-, veertien- en zestienjarigen zich *goed in hun vel* voelen en bijgevolg voorspelbaar in de toekomst bij wie, juist bij psychiaters zullen terecht komen. De oude dag mag niet meer bestaan, iedereen moet jong zijn en vrolijk lachend verder zwoegen tot de lach in een doodsgrijsn verkeert, die dan door de uitvaartindustrie vakkundig zal worden wegge-masseerd en opgemaakt. In de blijde toekomst zal de heden nog onvermijdelijke slechte dag of sombere week vakkundig worden weggewerkt met therapie, pillen en zachte dwang van goedwillende kennissen. De wellnessindustrie staat voor ons klaar en er wordt ons tot het onafwendbare einde geen rust en geen vrijheid gegund. Terwijl het me heel begrijpelijk voorkomt dat een mens ook in deze gevallen verlangt naar een bestaan waarin je toch minstens de illusie van enige zelfbeschikking kan koesteren.

Er gaan zelfs stemmen op om rokers, drinkers, dikkerds, eenzaten, introverten en anderen die het immers zelf gezocht hebben elke vorm van gezondheidszorg op kosten van de gemeenschap te ontzeggen. Een revisie van Huxleys *Brave New World*, zo lijkt het wel.

Ik geef grif toe, dat ik dit geschreven heb tijdens een kille, natte en sombere dag die mijn humeur vanzelfsprekend en natuurlijk heeft beïnvloed. Moet ik nu naar de zelfhulpgroep?

Het nieuwe

proletariaat

In de Verenigde Staten werd een paljas tot president verkozen. In een democratie heeft de kiezer altijd gelijk. Dat zelfs een man met waanideeën democratisch in het hoogste ambt gekatapulteerd kan worden, illustreert hoe onbevooroordeeld de democratie in zijn werk gaat. Een democratische verkiezing houdt zijn kiezers een spiegel voor. De verkozenen zijn een afspiegeling van wat in de samenleving leeft. De maatschappij ziet in het handelen van zijn verkozenen hoe zijzelf te werk gaat. Donald Trump is een tovenaer, bij wie illusie en werkelijkheid door elkaar lopen. Meer zelfs, hij voedt zijn waan door de realiteit met een dikke laag onzin te dekken. Het is een bizar spiegelbeeld. Dergelijke democratische weerspiegeling van de samenleving zou tot bezinning moeten aanzetten. Laten we hopen dat dergelijke ontsporing als een signaal voor zelfreflectie gevoeld wordt.

Proletariaat

Voor alle duidelijk, ik gebruik het begrip proletariaat in de volgende betekenis. Het proletariaat is een bevolkingsgroep die niet in het bezit van de productiemiddelen is. Het proletariaat treedt in dienst bij diegenen die die middelen wel bezitten. De titel “het nieuwe proletariaat” slaat op het feit dat er tegenwoordig nieuwe productie-

middelen in ontwikkeling zijn. Dat die productiemiddelen in handen zijn van enkelen (monopolies). Dat er zich een bevolkingsgroep vormt die vrijwillig zijn diensten gaat aanbieden aan die enkelen die die nieuwe productiemiddelen in handen hebben. Dat dat nieuwe proletariaat zich niet bewust is van zijn proletarisering.

De eerste industriële revoluties

Bij de aanvang van de 19e eeuw kwam de eerste industriële revolutie op gang. Een omwenteling zonder weerga omdat ze de maatschappelijke verhoudingen grondig door elkaar haalde. De industrialisering van de samenleving veroorzaakte ontredning. De toenemende ongelijkheid werd de brandstof voor het vuur van een heftige sociale strijd. Algemeen genomen mag gesteld worden dat de menselijke spierkracht gemechaniseerd werd. De machine werd een verlengstuk van het menselijke lichaam. En omgekeerd werd de mens aan de machine aangepast. De mens een radertje in één grote machinerie. Een typisch voorbeeld daarvan is de dagindeling volgens een strak tijdschema.

De digitale revolutie

Hans Schnitzler is filosoof, publicist en voormalig columnist van de Volkskrant. In zijn boek “Het digitale proletariaat” schetst hij de wording van een eigentijdse klasse, de digitale proletariër. De digitale proletariër

is een mens van wie het hele bewustzijn – zijn aandacht, emoties en vriendschappen – zijn ideeën en fantasieën – tot koopwaar gereduceerd wordt. Schnitzler ziet een analogie tussen de huidige digitale wereld, die grotendeels gedomineerd en gecontroleerd wordt door de multinationale monopolies van Microsoft, Alphabet, Apple, Facebook, Amazon, ... en het ontstaan van het proletariaat bij de eerste industriële revolutie. De fabrieksarbeiders zijn vervangen door informatieverwerkers, de grootindustriëlen door grootdata-bezitters, machines door megaservers. De industrialisering van de arbeid heeft plaats gemaakt voor de industrialisering van de geest, lichamelijke uitputting voor geestelijke uitputting en milieuvervuiling krijgt zijn evenknie in mentale vervuiling. De nieuwe industriële revolutie is de digitale revolutie. Het denken en de emoties worden gestuurd door algoritmes. Het zelf oordelen, kiezen en beslissen vervaagt. Het is de mechanisering van de menselijke geest. De aandeelhouders wrijven in hun handen als de digitale proletariër weer geheel vrijwillig en gratis zijn emoties en bezigheden op hun fora deelt. Om het profiel van de gebruiker bij te schaven, worden aan de nietsvermoedende gebruiker regelmatig met vraagjes of polls voorgelegd. Naïviteit en de dopamine-kick van het aanklikgedrag zorgen er voor dat de digitaal onderworpen in het zorgvuldig opgezette

lokaas toehapt. De gebruiker (40% van de wereldbevolking) levert de grondstof waarmee de aandeelhouders er beter van worden. In vroegere tijden werden landen en de bevolking met geweld gekoloniseerd om toegang tot hun grondstoffen te krijgen. Vandaag de dag onderwerpt een groot deel van de wereldbevolking zich vrijwillig en geweldloos aan de behoeften van de grootdata-industriëlen.

Facebook

Het sociale netwerk gaat er prat op mensen te verbinden. Het is de vraag in hoeverre je mensen kan verbinden via een afstandelijk medium. In die zin zorgt het netwerk voor een devaluatie van het begrip "vriend". Vrienden zijn meer dan objecten die je met enkele toetsaanslagen kan aanmaken of verwijderen uit je gezichtsveld. Facebook is ook sterk in het verbinden van terreur-organisaties en extremisten zoals neonazi's en jihadi's. Het zorgt er voor dat mensen zich met gelijkgestemden gaan omringen. Het verdringen van "storende" andere meningen is funest voor het vrijdenken. Het scheppen van je eigen waanwereld polariseert de samenleving. Het is een ideale voedingsbodem om mensen tegen elkaar op te gaan zetten.

Het is een medium waar leugens zich razendsnel verspreiden. Fake news en Post Truth zijn de handelswaar van Facebook geworden. In Duitsland is de naziterm Lügenpresse, de leugenachtige pers, een nieuw leven ingeblazen. Het bedrijf interesseert zich geen moer voor het waarheidsgehalte van zijn medium. Hoe meer er gedeeld en gelijkt wordt, hoe meer de kassa rinkelt. Het is onbegrijpelijk hoe zijn leden akkoord kunnen gaan met de schimmige ethiek van die multinational.

Het plaatsen van een foto van een schilderij met een blote tepel of van een beeld met geprononceerde borsten (bv. Minneke op Bissegemplasts) wordt gecensureerd. Ik zie hier een analogie met de katholieke index van enkele jaren geleden. Het plaatsen van vooroordelen, waanzin en nepnieuws wordt gretig aanvaard en gedeeld. Volgens Gaea Schoeters "De machine zoekt u" heeft Facebook liever tien nazi's dan één tepel.

Dividu in plaats van individu

Het is algemeen gekend dat een politieke voorkeur grotendeels door emoties bepaald wordt. Een medium dat emoties kan manipuleren is daardoor een krachtig instrument om politieke voorkeuren van zwevende kiezers bij te sturen. Gezien de gevoeligheden van de leden van het netwerk redelijk gekend zijn, is het commercieel interessant om doelgerichte berichten aan bepaalde groepen over te maken. Dergelijke techniek is gekend als segmenteren.

De Franse denker Gilles Deleuze stelt dat de mens geen individu is maar een dividu: "een wirwar aan strevingen en verlangens zonder vaste kern of eenheid, even vluchtig als veelvoudig". Dergelijke onbestemdheid zorgt er voor dat we des te gevoeliger zijn aan allerhande duwtjes (nudges) die ons gedrag of voorkeur in de "juiste" richting gaan sturen. Volgens Hans Schnitzler vormt dat een probleem als dergelijke dividuen collectief in de richting van een laffe en lauwe levenswijze geduwd worden waarbij ze zich, meestal ongezien, conformeren aan de leefstijleisen van een tot de tanden toe bewapende data-industrie.

Digitale onthouding

Om de weerbaarheid tegen het virus van

de grootdata-industriëlen te verhogen, wordt een digitale onthouding aanbevolen – Een kwart van de twintigers kan geen dag zonder sociale media. Maar er is meer nodig. De sociale netwerken en de digitale technologie moeten uit de handen van de grootdata-industriëlen genomen worden. Het is een politieke keuze. Gaan we voor een samenleving met gedigitaliseerde zombies die aan de leiband lopen van techniek-titanen? Een beeld waarin de menselijke eigenzinnigheid verpletterd wordt onder een voorgespiegelde digitale waan? Valt de menselijke vooruitgang te zien als een evolutie naar slimme steden (een stad die beheerd en bestuurd wordt door geavanceerde technologieën) met domme bewoners? (Smart cities make dumb citizens).

Het is hoopgevend dat de bewustzijnsvorming over de onderwerping van het digitale proletariaat groeit. Ik geef enkele referenties mee. Susan Neiman ("Verzet en Rede"). Hans Schnitzler ("Het digitale proletariaat" en "Kleine filosofie van de digitale onthouding"). En niet te vergeten, Helen Nissenbaum ("Obfuscation: A User's Guide for Privacy and Protest" en haar browser-extensie AdNauseam). Franklin Foer ("Ontzielde wereld").

Als ochtendkrant-lezer eindig ik met een zinsnede uit het dagboek van Wilhelm Hegel. Das Zeitunglesen des Morgens ist eine Art von realistischem Morgensegen. Voor een realist is het lezen van de krant bij het ontbijt als het prevelen van een ochtendgebed. Zo komt in het huis van een moderne mens vlak na het ontwaken de buitenwereld binnen: als een gast die niet stoort, maar die, integendeel, de rest van de dag mogelijk zal maken door zijn aanwezigheid.

ALGEMENE LEDENVERGADERING

ZONDAG 18 MAART

Alle leden zijn van harte welkom!

Start: 10u30

Locatie: de Bezatse

BARBECUE

ZATERDAG 7 JULI

De barbecue is een vaste waarde geworden op het jaarprogramma van VC 'De Bezatse' en bestaat uit een assortiment van verschillende stukken vlees, een gevarieerd aanbod aan verse groenten en gebakken aardappelen, pasta en rijst. Een aperitief met hapjes en een koffie achteraf wordt door het bestuur aangeboden.

Gezien de opkomst op vorige edities, willen we vragen tijdig in te schrijven aangezien de plaatsen beperkt zijn. Inschrijven kan tot 30 juni 2018.

Om in te schrijven dient u eerst te bellen naar de voorzitter op het nummer 0476/71.36.27 en daarna het bedrag over te maken op onze rekening (BE46 -0003-2603-0336) met vermelding uw naam, het aantal personen en 'BBQ'.

FILOPUB

VRIJDAG 2 MAART

Onder het motto 'denk zelf' organiseert Hujo filopubs in elke provincie. Dit jaar komen ze ook bij ons langs. De leerlingen van het 5de leerjaar Grenslandscholen Menen zullen dit samen met hen voorbereiden.

Tijdens filopubs filosoferen en discussiëren jongeren over diverse thema's. Er komen hilarische komieken die een actueel thema aankaarten, waarna er vlijtig kan worden gedebatteerd. Iedere jongere tot 30 jaar - of wie zich nog steeds jongere voelt- is van harte welkom om te debatteren of om van het debat te genieten, dit alles in een gezellig kader.

Wordt vervolgd...

Inkom: gratis

De bezatse in samenwerking met

LENTEFEEST EN FEESTVRIJZINNIGE JEUGD

ZATERDAG 19 MEI

Enkel voor feestelingen en genodigden.

Een organisatie van HVV, ondersteund door VC de Bezatse

VOORDRACHT: PETRA DE SUTTER

DONDERDAG 19 APRIL

Jarenlang leefde Petra De Sutter als vrouw in een mannenlichaam, tot ze op haar veertigste besloot zich te bevrijden en de transitie te maken. In VC de Bezatse vertelt de befaamde gynaecologe over bepalende momenten in haar leven. Ze vertelt wat ze ook beschrijft in haar boek. Ze graaft diep in haar ziel: hoe heeft ze het gevecht met zichzelf overleefd? Waar heeft ze de veerkracht gevonden om uiteindelijk de gelukkige vrouw, partner, ouder, professional en politica te worden die ze nu is? De Sutter blijkt ook vooruit: wat zijn de uitdagingen waar ze als topwetenschapper en vruchtbaarheidsspecialiste voor staat?

Ze is hoofd van de afdeling Reproductieve geneeskunde in het UZ Gent en politica voor Groen zowel in de senaat als in de Raad van Europa.

Inkom leden: gratis // Inkom niet-leden: 2 €

SOCIALISERENDE DAGUITSTAP

JUNI

Verdere info volgt!

PABLO CASALS, EEN KEI(KOP) VAN EEN MUZIKANT.

ZONDAG 22 APRIL

IN HET KADER VAN "EN DE 7E DAG IS ER HET
WOORD" KOMT LINDA DENYS ONS PABLO
CASALS VOORSTELLEN.

Pablo Casals (1876-1973) is niet zomaar een muzikant, maar een topmuzikant en een doorzetter. Een doorzetter niet alleen om partituren te ontcijferen maar vooral een doorzetter als mens. Een mens die met de voeten op de grond in een woelige periode van onze geschiedenis (Spanje 1936) en zag wat er aan het gebeuren was en daar telkens de consequenties uit trok die hij meende te moeten trekken. Dit in tegenstelling tot een deel van de intellectuele elite die blijkbaar ziende blind was. Of was het sommige opportunistische blindheid?

Een muzikant en zijn geweten, had dus ook als titel voor deze zevende dag kunnen gebruikt worden. Een muzikant wiens waarden aansluiten bij de waarden waar wij als vrijzinnig humanist ook achterstaan.

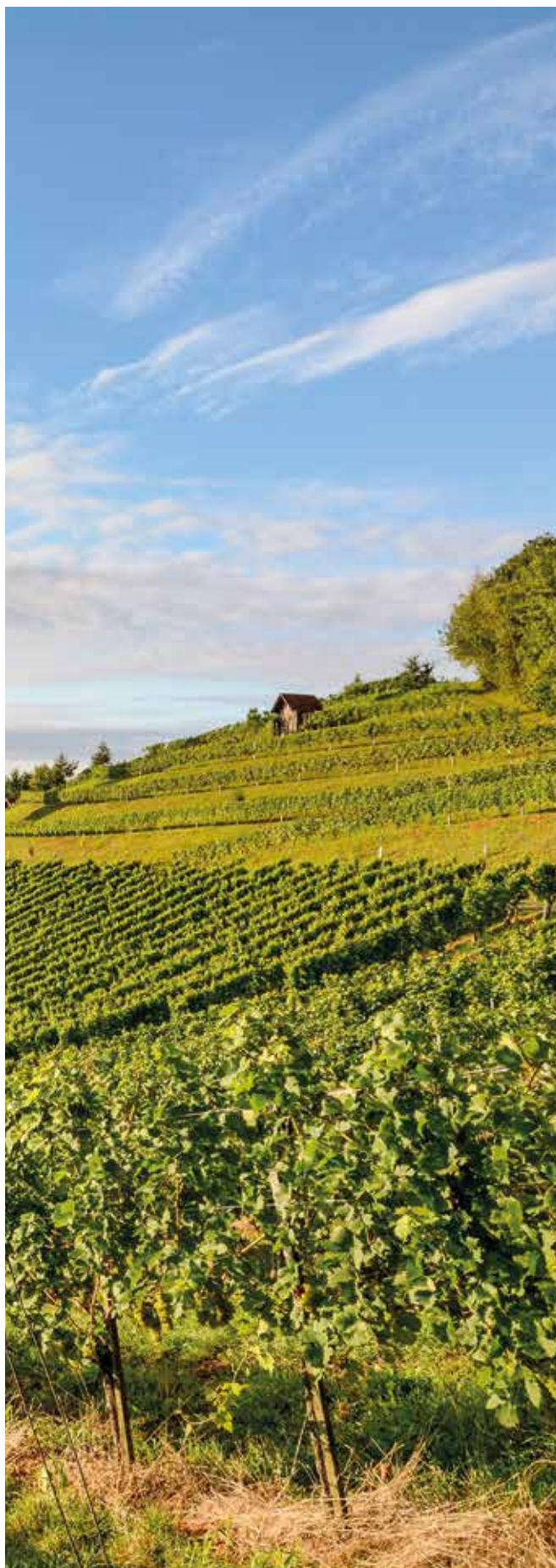
start: 11.00 u

locatie: VC Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk

Spreker: Linda Denys

Organisatie: Humanistisch Verbond Kortrijk

Inkom: Gratis

STRESS IN MODERNE TIJDEN, WAT DOET HET

SPREKER: PROF. DR. ELS CLAYS

VAKGROEP MAATSCHAPPELIJKE GEZONDHEIDKUNDE, UGENT

DONDERDAG 22 MAART

Onze samenleving wordt meer en meer gekenmerkt door een toenemende stressgevoeligheid, zowel in onze professionele omgeving als in de vrije tijd. Prof. dr. Els Clays (UGent) zet verschillende oorzaken op een rijtje en legt uit wat we ermee kunnen aanvangen.

In deze lezing zal het concept stress gekaderd worden binnen de wetenschappelijke disciplines van de biologie en sociologie.

We tonen aan welke verschillende vormen van stress in de hedendaagse samenleving een invloed kunnen uitoefenen op onze gezondheid, en op welke rechtstreekse en onrechtstreekse manieren dit precies gebeurt.

Locatie: Cultuurcentrum de Schakel, Schakelstraat 8, 8790 Waregem

Aanvang: 14u30

Inkom: 3euro (inclusief een koffie of thee)

i.s.m. Vorming Plus Midden- en Zuid-West-Vlaanderen

ANDERSEN

Lewynski Charles

Hij is geboren in 1898. Hij dient vrijwillig in de eerste wereldoorlog. Hij wordt nazibeuul in de tweede wereldoorlog en ontpopt zich tot nazibeuul, wrede ondervrager, folteraar. Op het einde van de oorlog slaagt hij erin om in de anonimiteit te verdwijnen en een nieuw leven te starten onder de naam Andersen.

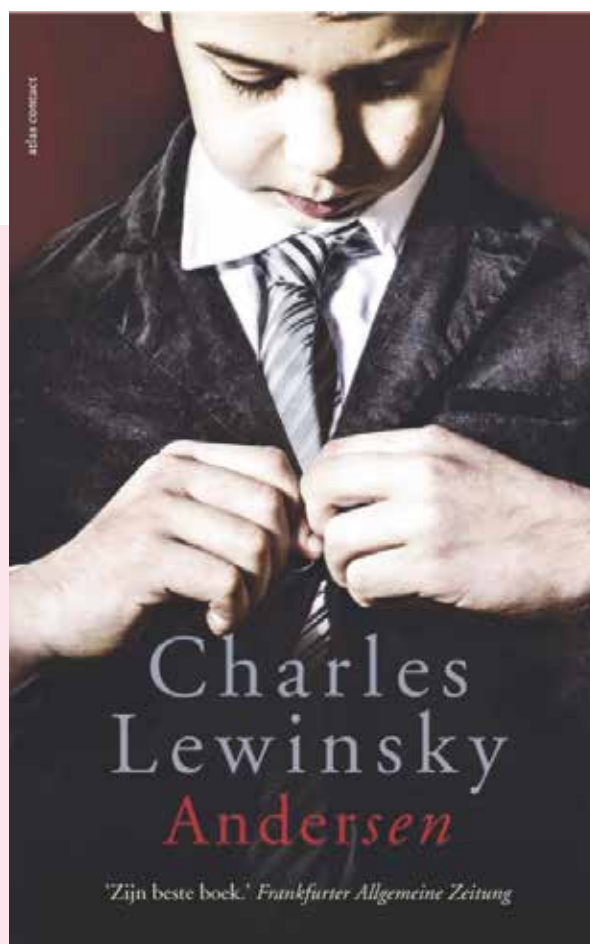
De schrijver geeft hem een tweede kans en laat hem geboren worden in een doorsnee gezin begin de eenentwintigste eeuw. Reïncarnatie van het hoofdpersonage op bevel van de auteur. Hij krijgt wel zijn verleden en al zijn ervaring mee terwijl hij in de baarmoeder verblijft en zich bewust is wat er met hem aan het gebeuren is. Ook als hij geboren wordt en opgroeit is dit in het volle bewustzijn. Een volwassen geest in een kinderlijf dat opgroeit tot een jongvolwassene. Hij heeft dubbel zo veel ervaring als zijn ouders, want hij heeft een volledig leven achter de rug en met die ervaring begint hij een nieuw leven.

Zijn karakter blijft zeer manipulatief en hij moet zijn volwassenheid met kinderverstand verbergen voor de buitenwereld. Als bij toeval komt hij zijn ouder leven als Andersen op het spoor en hij start een zoektocht om te ontdekken wie hij is geweest.

Ook de vader van de jonge spruit krijgt een rol in de roman. Via zijn oogpunt zien we de evolutie van de boreling tot puber. De vader die de eigenaardigheden van zijn kleuter en peuter meemaakt en hoe die evolueren van een naïeve blijde kijk op zijn boreling tot een verbazing over het verder opgroeien.

Een uiterst boeiend boek. Pakje voor pakje geeft de schrijver zijn informatie vrij. In aardige zinnen blijft de wreedheid van het personage alom aanwezig. Het boek is stilistisch opgebouwd met een spanningsveld tussen de mooie lieflijke zinsbouw en de onderliggende inhoudelijke wreedheid van het hoofdpersonage.

Van de auteur verschenen ook eerder Alleen maar helden, De verborgen geschiedenis van Courtillon, Terugkeer ongewenst, Het lot van de familie Meijer. Allen hebben zij een joodse inslag en de hoofdfiguren worden nogal dikwijls in situaties gezet waarin zij voor onmogelijke keuzes staan.

**LEWYNSKI Charles
Andersen**

Atlas Contact
2017

Een echt gebeurd
treurspel
in 3 bedrijven

Scheiding tussen kerk en staat, een dagelijks strijdpunt, zelfs in de Franse lekenstaat...

Zaterdag 9 december was de 112ste verjaardag van de wet van 1905 waarmee het lekenkarakter van de Franse staat geregeld werd. De laïcité zoals ze dat in het Frans zeggen. De gehele Franse politieke wereld met de president op kop, omringd door twee vorige presidenten, de ministers en een flink deel van het betere volk, “vierden” die verjaardag door te gaan neerknielen in ... een heilige mis in de Madeleinekerk in Parijs. Want precies die 9de december had Jean-Philippe Smet uitgekozen om zijn dode lichaam met katholieke wierook en wijwater te laten uitzwaaien. In de mate dat Johnny of zijn familie katholiek was of zich als dusdanig wilde voordoen, had hij natuurlijk perfect het volle recht om zijn plechtigheid op die dag en in die kerk te laten plaats vinden. Maar de ganse état-major van de lekenstaat? Alsof er nooit een scheiding tussen kerk en staat geweest was. Macron, de Franse president ging zowaar op de trappen van de kerk -nadat het gejuw van de omstaanders gestild was- een redevoering houden om Johnny Halliday te installeren als Frans symbool, de opvolger van Marianne, maar dan zonder rode muts en zonder blote vrouwenborst. Bijna alle TV-zenders volgden die plechtigheid en zorgden ervoor dat geheel Europa dit evenement de ganse dag kon bekijken.

Natuurlijk, als er afscheid genomen wordt van een katholiek familielid of vriend van mij in een kerk, voel ik mij niet te goed om dat te gaan meemaken. Maar ik ben geen president, geen eerste minister, en nog minder een ganse regering. Ik ga daarheen als particulier persoon, en iedereen aanvaardt dat. Maar een president, de belichaming van de Franse republiek, in hoofde van zijn functie en een ganse regering, die zich als dusdanig op TV-scherm kwamen manifesteren, nee, dat is toch iets anders. Waar is de tijd dat de Franse presidenten niet eens deelnamen aan een Te Deum?

Europa, de katholieke superstaat op wacht met vlag en wimpel

Ik zocht het op in de officiële site van Europa:

Op de Europese vlag staat een cirkel van 12 gouden sterren op een blauwe achtergrond. Ze staan voor de idealen van eenheid, solidariteit en harmonie tussen de volkeren van Europa.

De rangschikking van de sterren in een cirkel symboliseert de onderlinge verbondenheid tussen die landen in 1955. Dat schreef en zei men. Alléén merkwaardig en onverklaarbaar dat er 12 sterren waren. En dat er op dat moment verre van 12 EU-landen waren, dat was pas in 1986 het geval.

De hypocrieten. Dat was helemaal niet de echte symboliek. De waarheid kwam aan het licht na 34 jaar zwijgen, de beste tekst erover vond ik bij de Nederlandse minister Timmermans in 2014.

In 1989 begon de ontwerper van die vlag te spreken. De woorden van Arsène Heitz werden in Frankrijk weer boven gehaald door kamerlid Mélenchon die vroeg om de Europese vlag uit de Franse kamer van volksvertegenwoordigers te verwijderen. Heitz had toegegeven dat hij zich bij het ontwerpen van de Europese vlag in 1955 had geïnspireerd op een miraculeuze medaille waarop de heilige maagd met een kroon van 12 sterren staat. In het boek Apocalyps 12,1, één van de tientallen oude geschriften met die naam uit de periode 200 voor tot 150 na de geboorte van Christus. Eén ervan wordt toegeschreven aan de apostel Johannes, miraculeus (want uit een stokoude vrouw) geboren rond de tijd van zijn familielid Jezus en enkele jaren na diens verondersteld ten hemel varen ook gestorven. Daar stond te lezen: “een grandioze verschijning verscheen aan de hemel, het was een vrouw gekleed met de zon, met de maan aan haar voeten en met een krans van 12 sterren op haar hoofd...”. En die verschijning die ook al een schoonheid uit Kreta was geweest die het met een stier deed, werd later een heilige maagd, en in die hoedanigheid nog later het symbool van de Europese staat.

Een kanunnik als president. waar? in Frankrijk.

De Engelse koningin is het hoofd van de Anglikaanse kerk. Het Belgisch vorstenhuis was (is?) de promotor van de Charismatische kerk, een rechtse stroming binnen de katholieke kerk. Gelukkig bestaat er nog zoiets als de Franse lekenstaat, daar is zoiets onmogelijk, hoor ik onze lezers denken. Helaas, dat zou waar zijn moest de scheiding tussen kerk en staat echt VOLLEDIG voltrokken zijn. Maar in een maatschappij waar de heersende klasse wel van naam en van

petje verandert, maar niet als klasse, is uiterst zelden iets echt VOLLEDIG noch voor ALTIJD. In het boekje L'avenir en commun, van december 2016, het verkiezingsprogramma van La France Insoumise, de partij van Mélenchon voor 2017, is er een hoofdstukje dat noemt: voor de lekenstaat. Onder die titel staan 6 programmapunten: de aanwezigheid van ministers en prefecten bij religieuze ceremoniën moet verboden worden, is één van die punten. En een ander is: de president van de republiek moet weigeren de titel van kanunnik van Lateranen te dragen. Lees ik dat goed? De president van de lekenstaat is nog altijd in naam het hoofd van een Italiaans kasteel en kerk in Rome. En niet eens gelijk welke kerk. De kerk Sint-Jan was sedert 324 na Christus de hoofdkerk van de katholieken, en het daarbijhorend kasteel van de familie van Lateranen was het verblijf van de paus lang voor deze zijn intrek nam rond de Sint-Pieterskerk in Vaticaanstad. Sinds 1929 (onder Mussolini dus) is dat paleis van Lateranen met de bijhorende Sint-Janskerk, in het bezit van de het Vaticaan gegeven en tot op vandaag is die kerk nog altijd officieel de hoofdkerk, de basilica major, van de Rooms-katholieke kerk, als bisschopskerk van het bisdom Rome. En wie was en is nog altijd de bisschop van Rome? De catechismus leerde het ons al: dat is de paus zelf. In Lateranen gingen de eerste concilies door, tot in de jaren 1500. De kerk van Lateranen is voor de katholieken hoger in rang dan het Vaticaan.

In 1929 werd de zaak van Lateranen samen geregeld met de erkenning dat het rooms-katholicisme de staatsgodsdienst van Italië zou worden. In ruil daarvoor zou de paus de Italiaanse regering om toestemming vragen bij de benoeming van Italiaanse bisschoppen en aartsbisschoppen.

En van die kasteel-kerk is de president van Frankrijk, ambtshalve, ere-kanunnik, een soort beheerder. Sedert de Gaulle heeft elke president van Frankrijk die titel niet alleen zonder gêne gedragen, de meesten zijn ook op bedevaart gegaan naar Rome om zich daar in hun eigen ere-zetel te laten fotograferen. Macron heeft tot op heden de titel nog niet geweigerd.

Openbare Conferenties van het Grootoosten van België

Zondag 22 april 2018

om 10u30 (onthaal vanaf 10u00)
Grote Tempel
Lakensestraat, 79, 1000 Brussel

**“Hoe utopisch zijn de
waarden van de
Verlichting na 300 jaar
Vrijmetselarij?”**

Gaan in debat :

Dr. Tinneke BEECKMAN
&
Prof. Jeffrey TYSSENS
Grootoosten van België

Inschrijving verplicht : conf@gob.be

Nadien kan je gratis een geleid bezoek brengen aan
verschillende maçonnieke Tempels en tegen betaling het
Belgisch Museum van de Vrijmetselarij bezoeken of lunchen in
onze lokalen.